

دانشگاه دریاوردی و علوم دریایی چابهار

دانشکده مهندسی دریا

پایان نامه کارشناسی ارشد

رشته دریانوردی - گرایش حمل و نقل دریایی

عنوان:

ارزیابی عوامل انگیزش شغلی کارکنان ادارات بنادر و دریانوردی

(موردکاوی: اداره کل بنادر و دریانوردی استان سیستان و بلوچستان)

استاد راهنما:

دکترسید جعفر سجادی پارسا

استاد مشاور:

دکتر جعفر سیاره

تحقیق و نگارش:

محمدحسین فلاحزاده

1391

اجرای این پایان نامه مورد حمایت مالی سازمان بنادر و دریانوردی قرار گرفته است و سازمان به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتیرانی بازرگانی به منظور ایفای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارایه این اثر در سایت SID می‌نماید.

چکیده پایان نامه

منابع انسانی عامل اصلی بقا، دوام یا شکست سازمان‌ها هستند. توجه ویژه به سرمایه‌های انسانی یک سازمان از خصوصیات مدیریت سازمانی نوین است. مدیران برای افزایش بهره‌وری در سازمان خود ناگزیر به شناخت جامع و پیش‌بینی صحیح انگیزش شغلی کارکنان سازمان می‌باشند. در این تحقیق به ارزیابی عوامل مؤثر بر انگیزش شغلی کارکنان اداره کل بنادر و دریانوردی استان سیستان و بلوچستان پرداخته شد. بدین منظور بعد از مطالعه تئوری‌های موجود راجع به انگیزش، منابع کتابخانه‌ای و تحقیقات پیشین چهار عامل ویژگی‌های فردی، ماهیت شغلی، جو سازمانی و محیط بیرونی به عنوان متغیرهای انگیزش در نظر گرفته شدند. در راستای جمع‌آوری داده‌ها پس از مصاحبه با افسران مختلف کارکنان سازمان مذکور، پرسشنامه‌ای که با کمک طیف لیکرت (خیلی ضعیف، ضعیف، متوسط، زیاد و خیلی زیاد) طراحی شده، به روش تصادفی ساده بین 85 نفر از کارکنان سازمان مذکور توزیع گردیده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌های پرسشنامه از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شده است. در روش توصیفی از فاکتورهای فراوانی، درصد فراوانی و میانگین و در روش استنباطی از آزمون T برای بررسی وضعیت کنونی و میزان تأثیرگذاری هر کدام از متغیرها در انگیزش شغلی استفاده شده است. همچنین با به کارگیری آزمون تحلیل واریانس به بررسی رابطه بین انگیزش شغلی و ویژگی‌های دموگرافیک پرداخته شده است. نتایج این پژوهش نشان داد وضعیت کنونی عوامل ویژگی‌های فردی و ماهیت شغلی در حد قابل قبول است، در حالی که عوامل جو سازمانی و محیط بیرونی در وضعیت مناسبی نمی‌باشند. هر چهار عامل ویژگی‌های فردی، ماهیت شغلی، جو سازمانی و محیط بیرونی در انگیزش شغلی تأثیرگذارند. سن، سطح تحصیلات و نوع استخدام (رسمی، پیمانی و قراردادی) رابطه‌ی معنی‌داری با انگیزش شغلی ندارند. در صورتی که نوع سکونت (بومی و غیر بومی بودن) و رتبه شغلی دارای رابطه‌ی معنی‌دار با انگیزش هستند.

کلمات کلیدی: انگیزش شغلی، منابع انسانی، ویژگی‌های فردی، ماهیت شغلی، جو سازمانی، محیط بیرونی،

اداره کل بنادر و دریانوردی استان سیستان و بلوچستان

فهرست مطالب

xv ..... اصطلاحات و اختصارات

1 ..... فصل اول: کلیات تحقیق

2 ..... 1-1 مقدمه

3 ..... 2-1 اهمیت موضوع و سوالات اصلی تحقیق

5 ..... 3-1 فرضیه‌های تحقیق

5 ..... 4-1 متغیرهای تحقیق

5 ..... 5-1 اهداف تحقیق

6 ..... 6-1 کاربردهای تحقیق

6 ..... 7-1 قلمرو مکانی، زمانی و موضوعی تحقیق

6 ..... 8-1 روش و ابزار گردآوری اطلاعات

7 ..... 9-1 ساختار کلی پایان‌نامه

7 ..... 10-1 روش تحقیق، تجزیه و تحلیل

8 ..... 11-1 استفاده کنندگان نتایج پایان‌نامه

8 ..... 12-1 خلاصه فصل

9 ..... فصل دوم: ادبیات تحقیق

10 ..... 1-2 مقدمه

11 ..... 2-2 تعاریف انگیزه و انگیزش

12 ..... 3-2 پیشینه تحقیق

14 ..... 4-2 تئوری‌های انگیزش

14 ..... 1-4-2 نظریه‌های فعال‌سازی انگیزش

14 ..... 1-1-4-2 تئوری سلسه مراتب نیازها

16 ..... 2-1-4-2 نظریه دو جنبه‌های انگیزش انسان

18 ..... 3-1-4-2 نظریه دو عاملی هرزبرگ

19 ..... 4-1-4-2 نظریه لذت‌گرایی

20	2-4-2 نظریه‌های فرآیندی .....
20	2-4-2-1 نظریه انتظار و احتمال .....
20	2-4-2-2 نظریه برابری .....
21	2-4-2-3 نظریه هدف‌گذاری .....
21	2-4-2-4 نظریه تقویت و اصلاح رفتار .....
22	2-5 عوامل مؤثر بر انگیزش شغلی کارکنان .....
22	2-5-1 ویژگی‌های فردی .....
23	2-5-2 ماهیت شغلی .....
23	2-5-3 جو سازمانی .....
23	2-5-4 محیط بیرونی .....
24	2-6 خلاصه فصل .....
26	فصل سوم: روش تحقیق .....
27	3-1 مقدمه .....
27	3-2 جامعه آماری .....
27	3-3 نمونه آماری و روش نمونه‌گیری .....
27	3-4 تعیین حجم نمونه .....
28	3-5 روش تحقیق .....
28	3-6 متغیرهای تحقیق .....
29	3-7 روش و ابزار جمع‌آوری اطلاعات .....
31	3-8 بررسی روایی و پایایی ابزار اندازه‌گیری .....
32	3-9 روش تجزیه و تحلیل اطلاعات .....
32	3-9-1 روش توصیفی .....
32	3-9-2 روش استنباطی .....
32	3-9-3 آزمون‌های آماری .....
34	3-10 خلاصه فصل .....

35.....	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل دادهها
36.....	1-4 مقدمه
36.....	2-4 آمار توصیفی
36.....	1-2-4 بررسی توزیع سنی آزمودنی‌ها
37.....	2-2-4 بررسی جنسیت آزمودنی‌ها
37.....	3-2-4 بررسی وضعیت تحصیلات آزمودنی‌ها
38.....	4-2-4 بررسی وضعیت تاهل آزمودنی‌ها
38.....	5-2-4 بررسی وضعیت سابقه کار آزمودنی‌ها
39.....	6-2-4 بررسی وضعیت رتبه شغلی آزمودنی‌ها
39.....	7-2-4 بررسی نوع سکونت آزمودنی‌ها
40.....	8-2-4 بررسی وضعیت استخدام آزمودنی‌ها
40.....	9-2-4 بررسی وضعیت کنونی و تأثیر عوامل انگیزش
48.....	3-4 یافته‌های جانبی
48.....	1-3-4 بررسی وضعیت کنونی عوامل انگیزش شغلی کارکنان
49.....	4-4 آزمون فرضیه‌های تحقیق
49.....	1-4-4 بررسی فرضیه اول
50.....	2-4-4 بررسی فرضیه دوم
51.....	3-4-4 بررسی فرضیه سوم
52.....	4-4-4 بررسی فرضیه چهارم
52.....	5-4-4 بررسی فرضیه پنجم
53.....	1-5-4-4 رابطه سن با انگیزش شغلی
53.....	2-5-4-4 رابطه نوع سکونت با انگیزش شغلی
54.....	3-5-4-4 رابطه سطح تحصیلات با انگیزش شغلی
54.....	4-5-4-4 رابطه رتبه شغلی با انگیزش شغلی
55.....	5-5-4-4 رابطه نوع استخدام با انگیزش شغلی

55.....	5-4 ترتیب اولویت اثرگذاری متغیرهای پژوهش
56.....	6-4 خلاصه فصل
57.....	فصل پنجم: نتیجه‌گیری و پیشنهادات
58.....	1-5 مقدمه
58.....	2-5 یافته‌های تحقیق
59.....	1-2-5 یافته‌های حاصل از ارزیابی فرضیه‌ها
60.....	2-2-5 نتایج جانبی تحقیق
61.....	3-2-5 اولویت اثرگذاری متغیرهای تحقیق
62.....	4-5 پیشنهاداتی برای مدیران اجرایی
63.....	5-5 محدودیت‌های تحقیق
63.....	6-5 پیشنهاداتی برای انجام تحقیقات آتی
65.....	فهرست منابع و مراجع تحقیق
66.....	منابع فارسی
70.....	پیوست یک
71.....	پیوست دو
108.....	پیوست سوم
109.....	پیوست چهارم
113.....	Abstract